

Barraca de Penya Roja 4

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Penya Roja, proper al Puig de la Cebeta
Emplaçament: Bosc de les Rovires
Alçada: 259 m

Coordenades:

Latitud: 41.40224
Longitud: 1.95739
UTM Est (X): 412850
UTM Nord (Y): 4583936

Classificació

Número de fitxa: 08068 - 312
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Popular
Segle: XIX - XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari: Codi Wikipedra: 20926
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: 08067A020000050000AW
Autoria de la fitxa: Nadia Darnoun Torres - Kuanum
Data de registre de la fitxa: dj., 02/05/2024 - 10:40

Descripció

La barraca està orientada al sud-est. Es tracta d'una construcció de planta de ferradura coberta amb una falsa cúpula. Part de la seva àrea es troba aïllada. S'usen blocs de pedra de diferents mides i formes, més treballats en formes rectangulars a la part frontal, especialment els de la porta i els laterals. Aquesta obertura es tanca amb una llinda plana.

Consta de les següents mides:

Interior:

- Alçada 215 cm
- Diàmetre 183 cm

Exterior:

- Porta 100x49x97 cm
- Llinda 30x116x62 cm

Perímetre exterior

- Planta ferradura 12,55 m (façana 3,45 m + lateral 9,10 m)

Història

Cervelló és un territori amb una rica tradició d'ús de la pedra seca, una forma d'arquitectura que es basa en l'encaixament de les pedres sense l'ús de morter, aprofitant el seu propi pes.

Es podria dir que la proliferació d'aquesta tècnica constructiva a la complexa orografia del municipi ha contribuït al seu aprofitament agropecuari i la consegüent configuració del seu paisatge.

L'ús de materials locals, sovint pedres rebutjades dels mateixos camps de conreu, a voltes extreïdes de roques o pedreres properes, juntament amb la construcció manual, ha possibilitat una utilització eficient dels recursos d'aquest territori i la integració harmoniosa amb l'entorn, fins i tot un cop les construccions de pedra seca s'han anat arruïnant per falta d'ús.

La durabilitat d'aquests materials i l'escassa vegetació espontània en el lloc on es van construir aquestes obres d'arquitectura popular han contribuït de manera decisiva a la seva preservació al llarg del temps.

La tècnica de la pedra seca ha donat lloc a una gran varietat de creacions: marges, basses, recers, barraques de vinya i altres elements, contribuint a la diversitat i singularitat del paisatge.

Aquestes construccions estan documentades en zones properes des de la protohistòria; no obstant això, la seva proliferació a Cervelló es pot relacionar amb l'expansió de la viticultura a partir del segle XVIII.

L'ampliació del conreu de la vinya va provocar la necessitat d'obrir nous espais de cultiu, molts dels quals es trobaven en terrenys amb abundància de pedra calcària.

Amb l'augment de la població, aquestes terres van ser posades en producció, generant un excedent de pedra que es va aprofitar per a totes aquestes construccions populars. Les barraques no només es feien servir per a

l'emmagatzematge d'eines; també al seu interior es conservava fresc el menjar i la beguda, i resultaven bons refugis per passar la nit, si calgués.

En algunes d'elles perduren elements que es podrien relacionar amb un costum apotropaic de protecció de les persones a les quals aquestes construccions servien d'aixopluc, com podria ser el "caramull", és a dir, la pedra que se situava al capdamunt de la capa de terra que cobria la volta de la barraca.

Bibliografia

COSTA SOLÉ, Roger (2019) «La pedra seca a Catalunya després del reconeixement de la UNESCO». Revista d'etnologia de Catalunya, 2019, Núm. 44, p. 229-236

GAUDIM CERVELLÓ (2022). Gaudim la pedra seca a Cervelló: guia de cabanes de pedra seca a Cervelló. Cervelló: Ajuntament de Cervelló.

Enllaços d'interès:

[Observatori del paisatge. Wikipedra. Construccions de pedra seca.](#)

[Codi: 20926.](#)

